

Něco málo z povinností stanovených zák. č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v úplném znění, provozovatelům stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, zejména pak zdrojů spalovacích s tepelným příkonem 300 kW a nižším, jako jsou např. KOTLE, KAMNA, KRBY, apod., tzn. tedy i těm, kteří v nich topí

§ 17 - Povinnosti provozovatele stacionárního zdroje

(1) Provozovatel stacionárního zdroje je povinen

- a) **uvádět do provozu a provozovat** stacionární zdroj a činnosti nebo technologie související s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje, které mají vliv na úroveň znečištění, v souladu s podmínkami pro provoz tohoto stacionárního zdroje stanovenými tímto zákonem, jeho prováděcími právními předpisy, výrobcem a dodavatelem,

Např. pokud výrobce stanoví, že kotel má být provozován s akumulací nádrží v systému teplovodního vytápění, ale ten je provozován bez nádrže, není plněna stanovená povinnost, za což je možná pokuta 50 tis. Kč.

- b) **dodržovat emisní limity**, emisní stropy, technické podmínky provozu a přípustnou tmavost kouře podle § 4,

Např. pokud někdo v kotli (kamnech) pálí staré holínky, PET lahve, natřené okenní rámy, lamino, apod., pak z jeho komínu půjde černý tmavý kouř překračující zákonem přípustnou tmavost, pak ten někdo neplní stanovenou povinnost, za což je možná pokuta 50 tis. Kč.

- c) **spalovat ve stacionárním zdroji pouze paliva**, která splňují požadavky na kvalitu paliv stanovené prováděcím právním předpisem a jsou určená výrobcem stacionárního zdroje nebo paliva uvedená v povolení provozu,

Např. pokud někdo v kotli určeném pro černé uhlí nebo koks spaluje hnědé uhlí, anebo v kotli, krbu, kamnech spaluje i nějaký odpad, pak porušuje stanovenou povinnost, za což je možná pokuta 50 tis. Kč.

- d) **předkládat příslušnému orgánu ochrany ovzduší na vyžádání informace** o provozu stacionárního zdroje a jeho emisích,

Např. pokud někdo dostane písemnou výzvu, ve které je požádán o sdělení informací o jím provozovaném kotli, krbu, kamnech, spalovaném palivu, apod., a ten někdo na ni ve stanoveném termínu nereaguje, pak porušuje stanovenou povinnost, za což je možná pokuta 20 tis. Kč.

- e) **umožnit osobám pověřeným ministerstvem, obecním úřadem obce s rozšířenou působností a inspekci přístup** ke stacionárnímu zdroji a jeho příslušenství, používaným palivům a surovinám a technologiím souvisejícím s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje, za účelem kontroly dodržování povinností podle tohoto zákona,

Z tohoto ustanovení vyplývá pro provozovatele všech zdrojů, (tedy ne jenom těch spalovacích), povinnost umožnit pověřeným osobám přístup ke zdroji, palivu, surovinám, technologiím souvisejícím s provozem zdroje. Pokud toto není provozovatelem umožněno, neplní stanovenou povinnost, za což je možná pokuta 50 tis. Kč, případně i 2 mil. Kč.

- g) **provozovat spalovací stacionární zdroj na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění a který není navržen rovněž pro přímé vytápění místa instalace, v souladu s minimálními požadavky uvedenými v příloze č. 11 k tomuto zákonu,**

Pokud někdo bude po 1. září 2022 provozovat kotel na tuhá paliva, který nevyhoví emisním parametrům uvedeným v citované příloze č. 11 k zákonu, což lze obecně specifikovat jako kotel s emisní třídou nižší jak 3, pak poruší stanovenou povinnost, za což je možná pokuta 50 tis. Kč; požadavek na plnění této povinnosti provozovateli zdrojů byl v přechodných ustanoveních zákona stanoven lhůtou 10 let od jeho účinnosti od 1. září 2012, tzn. 10 let na výměnu nevyhovujícího kotle. Třídu kotle zjistím z jeho štítku nebo z dokladu o provedení kontroly kotle provedené podle následujícího odstavce.

- h) **provádět pravidelně nejméně jednou za tři roky prostřednictvím fyzické osoby, která byla proškolená výrobcem spalovacího stacionárního zdroje a má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě (dále jen "odborně způsobilá osoba"), kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, a předkládat na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doklad o provedení této kontroly vystavený odborně způsobilou osobou potvrzující, že stacionární zdroj je instalován, provozován a udržován v souladu s pokyny výrobce a tímto zákonem; pokud byla provedena pravidelná kontrola provozovaného kotle podle zákona o hospodaření energií 33), považuje se tím kontrola technického stavu a provozu podle tohoto zákona za splněnou v témže kalendářním roce; v takovém případě má provozovatel povinnost předložit na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zprávu o této pravidelné kontrole. V případě, že výrobce spalovacího stacionárního zdroje není znám, zanikl, nebo není schopen zajistit odborně způsobilou osobu, která by mohla provést kontrolu technického stavu a provozu v rámci referenčního finančního limitu stanoveného prováděcím právním předpisem, může být kontrola provedena odborně způsobilou osobou oprávněnou jiným výrobcem k provádění kontroly technického stavu a provozu stejného typu spalovacího stacionárního zdroje. Vyjádření k dostupnosti odborně způsobilé osoby podle předchozí věty vystaví výrobce provozovateli do 30 dnů od jeho vyžádání a provozovatel jej připojí k dokladu o provedení kontroly předkládanému na vyžádání obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Nevystaví-li výrobce své vyjádření ve stanovené lhůtě, má se za to, že není odborně způsobilou osobu v rámci stanoveného referenčního finančního limitu schopen zajistit. V takovém případě je provozovatel povinen na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností věrohodně prokázat, že výrobce o vyjádření požádal.**

Pokud někdo provozuje kotel na tuhá paliva anebo krb s teplovodním výměníkem napojeným na teplovodní systém vytápění, pak musí každé tři roky zajistit prostřednictvím odborně způsobilé osoby („OZO“) kontrolu svého zdroje, a o provedení této kontroly musí mít od OZO vystavený příslušný doklad. První kontrola uvedených zdrojů měla být provedena do konce roku 2016. Pokud tato kontrola nebyla dosud provedena, anebo není prováděna ve stanovených lhůtách, a tudíž ani není možné na žádost orgánu ochrany ovzduší předložit doklad o jejím provedení, jde o porušení stanovené povinnosti, za což je možná

pokuta 20 tis. Kč.

DATA BAZE ODBORNĚ ZPŮSOBILÝCH OSOB je NA STRÁNKÁCH MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ - <https://ipo.mzp.cz/>. Dále pak obvykle na stránkách každého výrobce kotlů pro jím vyráběné kotle.

Vyhláškou MŽP č. 415/2012 Sb., § 27a, byl stanoven referenční limit za provedení kontroly zdroje OZO ve výši 1585 Kč bez DPH pro spalovací stacionární zdroje bez řídicí jednotky a ve výši 1848 Kč bez DPH pro spalovací stacionární zdroje s řídicí jednotkou. Limit zahrnuje reálné náklady na kontrolu kotle včetně dojezdu OZO do vzdálenosti 50 km.

(2) **Vznikne-li důvodné podezření**, že provozovatel spalovacího stacionárního zdroje umístěného v rodinném domě, v bytě nebo ve stavbě pro rodinnou rekreaci, nejde-li o prostory užívané pro podnikatelskou činnost, porušil některou z povinností podle odstavce 1, avšak toto porušení nelze prokázat bez provedení kontroly spalovacího stacionárního zdroje, jeho příslušenství nebo používaných paliv, obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele na tuto skutečnost písemně upozorní a poučí jej o povinnostech provozovatele spalovacího stacionárního zdroje stanovených v odstavci 1 a o následcích opakovaného důvodného podezření na jejich porušení v podobě provedení kontroly. Pokud opakovaně vznikne důvodné podezření, že tento provozovatel nadále nebo opětovně porušuje některou z povinností podle odstavce 1, je kontrolující oprávněn vstoupit do jeho obydlí za účelem kontroly dodržování povinností podle tohoto zákona. Vlastník nebo uživatel těchto prostor je povinen umožnit kontrolujícímu přístup ke spalovacímu stacionárnímu zdroji, jeho příslušenství a používaným palivům.

Za neumožnění kontroly lze uložit pokutu do 50 tis. Kč.

(5) **Ve spalovacím stacionárním zdroji o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším je zakázáno spalovat hnědé uhlí energetické, lignit, uhelné kaly a proplástky.** Obec může vyhláškou zakázat na vymezeném území obce spalování vybraných druhů pevných paliv ve stacionárních zdrojích podle věty první, s výjimkou spalovacích stacionárních zdrojů uvedených v § 17 odst. 1 písm. g) splňujících pro tato paliva požadavky stanovené v příloze č. 11 k tomuto zákonu.

Palivo = výrobcem v návodu k užívání předepsaný druh paliva, např. černé uhlí, hnědé uhlí ořech 2, koks, brikety, suché palivové dřevo, pelety, V žádném případě nelze spalovat v odst. 5) výše uvedené hnědé uhlí energetické, lignit, uhelné kaly a proplástky, ale stejně tak i jakékoliv odpady, jako je rozřezaný nábytek, rámy oken, dveře, dřevotřísku, lamino, jakýkoliv hořlavý materiál opatřený nátěrem nebo ošetřený nějakou chemikálií, apod. Za porušení této povinnosti je možná pokuta 50 tis. Kč.

§ 16 Povinnosti osob

(4) **V otevřeném ohništi lze spalovat jen suché rostlinné materiály neznečištěné chemickými látkami.**

Z tohoto ustanovení vyplývá, že pokud někdo v jakémkoliv otevřeném ohništi (ohněn venku na dvoře, na zahradě, pálení v sudě, apod.) spaluje něco jiného, než suché rostlinné materiály neznečištěné chemickými látkami, pak porušuje stanovenou povinnost, za což je možná pokuta 50 tis. Kč.

Něco málo ke komínům z Nařízení vlády č. 34/2016 Sb., o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv

§ 3 - Revize spalínové cesty

(1) Revize spalínové cesty se provádí

- a) před uvedením nové spalínové cesty do provozu nebo po každé stavební úpravě komínu,
- b) při změně druhu paliva připojeného spotřebiče paliv,
- c) před připojením spotřebiče paliv do nepoužívané spalínové cesty,
- d) před výměnou spotřebiče paliv s výjimkou výměny spotřebiče stejného druhu, typu, provedení a výkonu za podmínky, že způsobilost spalínové cesty je potvrzena zprávou o provedení čištění a kontroly spalínové cesty,
- e) po komínovém požáru, nebo
- f) při vzniku trhlin u používané spalínové cesty, jakož i při důvodném podezření na výskyt trhlin u používané spalínové cesty.

(2) Způsob revize spalínové cesty je uveden v příloze č. 1 k této vyhlášce.

Příloha č. 2 - Lhůty čištění a kontrol spalínové cesty

Výkon připojeného spotřebiče paliv	Činnost	Druh paliva připojeného spotřebiče paliv				
		Pevné		Kapalné		Plynné
		Celoroční provoz	Sezónní provoz	Celoroční provoz	Sezónní provoz	
Do 50 kW včetně	Čištění spalínové cesty	3 x za rok	2 x za rok	2 x za rok	1 x za rok	1 x za rok
	Kontrola spalínové cesty	1 x za rok		1 x za rok		1 x za rok
Nad 50 kW	Čištění a kontrola spalínové cesty	2 x za rok		1 x za rok		1 x za rok

Vysvětlivky a podmínky

1. Za sezónní provoz se považuje provoz spalínové cesty po dobu nepřesahující v součtu 6 měsíců v kalendářním roce.
2. U jednovrstvého (nevyvložkovaného) zděného komínu pro spotřebiče na plynná paliva se lhůty kontrol a čištění řídí lhůtami kontrol a čištění spalínové cesty určené pro odvod spalín od spotřebiče na pevná paliva.
3. Při čištění a kontrolách jednou, dvakrát nebo třikrát ročně se tyto činnosti provádí v přiměřených časových odstupech, přičemž mezi jednotlivými čištěními a kontrolami prováděnými dvakrát nebo třikrát ročně nesmí uplynout doba kratší 3 měsíců.
4. Pojistný (rezervní) komín používaný pro odvod spalín od spotřebiče na pevná paliva v případech, kdy nelze zajistit topení jiným způsobem, se čistí a kontroluje ve stejných lhůtách jako spalínová cesta určená pro odvod spalín od spotřebiče na pevná paliva.
5. Spalínová cesta pro odvod spalín od spotřebiče na pevná paliva sloužícího k přípravě pokrmů jako poskytované stravovací služby se čistí a kontroluje nejméně jedenkrát za dva měsíce.
6. Ve stavbě pro rodinnou rekreaci 1) se čištění provádí nejméně jedenkrát ročně a kontrola nejméně jedenkrát za dva roky.
7. Spalínovou cestu, na kterou byla při zahájení provozu provedena revize, na kterou je připojen původní spotřebič paliv a která nebyla v provozu od předchozí kontroly a čištění déle, než je doba vyplývající ze lhůt čištění spalínové cesty uvedených v této příloze, není nutné do jejího opětovného uvedení do provozu kontrolovat a čistit; čištění a kontrola spalínové cesty se provedou před opětovným uvedením spotřebiče paliv do provozu.
8. U nepoužívaného komínu, od kterého je odpojen spotřebič paliv a komínový průduch, byl v sopouchu uzavřen a v ústí uzavřen a zabezpečen proti vnikání dešťových srážek, při zachování funkce větrání, se kontrola a čištění neprovádí.
9. Spalínová cesta pro odvod spalín od kondenzačního spotřebiče na plynná paliva se čistí a kontroluje nejméně jedenkrát za dva roky.